

Maardu järve äärses suvitusküla veeres on talve üle elanud kilememm, kellel on ilmselt kavas sinna ka suvitama jääda. Fotod: Küllike Rooväl

Mis tuleb

Vanarahvas teadis, et aprilli ilm on kui nais-
terahva tuju – ei tea kunagi, mis tuleb.
«Poleks see ju õige jürikuu, kui ilm su-
juvalt ja kindlalt sooja suunas liiguks,»
kommenteeris senist ilmakäiku sü-
noptik Taimi Paljak.

Kes virisevad sellise aprilli üle,
võiksid loota, et mai tuleb arva-
tavasti kenam. Pealegi on loo-
dus tänava arengugraafikut paa-
ri nädala võrra edestamas, nii et
pole hullu, nagu tänapäeval öel-
dakse. Lähiajal võib oodata märksa
kevadisemat, päikeselist ja kuiva ilma,
lohutavad meid mitmed mudelid. Ööd
jäävad aga endiselt jahedaiks.

Kuidas meid petetakse

Hiljuti juhtusin lugema, kuidas
turistid kirjeldasid vaimustuse-
ga nn Coriolisi efekti Kenyas
ekvaatoril.

Nimelt demonstreeris giid
portatiivses kraanikausis, kui-
das paar sammu põhja pool
maakera poolitajat voolab vesi
välja vastu, lõuna pool aga pä-
ri kellaosuti suunda. Vägev
värk!

Eriti efektseks teeb katse as-
jaolu, et seda näidatakse ainu-
keses kohas maailmas, kus Co-
riolisi jõud ei toimi.

Kooliajast mäletame nn Ba-
eri (õigemini Baer-Babinet') sea-
dust, mille kohaselt uhitakse
põhjapoolkeral jõgedel enam
parempoolset kallast just tolle-
sama jõu mõjul.

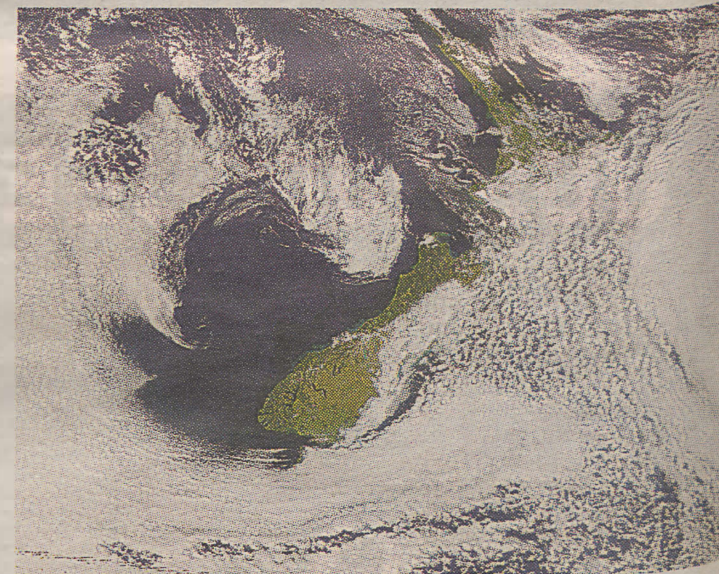
Coriolisi jõud on suurim

poolustel ning puudub ekvaa-
toril. See sunnib suuri õhu- ja
veemasse kulgema tõepoolest
selles suunas, nagu giid näitas,
aga sugugi mitte nii väikseid
hulki ega säärases kohas.

Orkaanidki tekivad alles
mitmesaja kilomeetri kaugusel
ekvaatorist. Massid, mis liigu-
vad selle jõu mõjul, peavad ole-
ma tohtu suured, vannivee ko-
gusest ei piisa.

Vann aga peaks olema vähe-
malt jalgpalliväljaku suurune,
siis hakkavat vesi «õiges» suu-
nas välja voolama.

Lõpuks soovitus turistidele:
küsi Kenyas, Ecuadoris või
Galapagose saartel (kõikides
neis kohtades tegutsevat giidid-
mustkunstnikud), kuidas ikka
seda tükki tehakse.

NASA satelliitfoto orkaani tekkest ookeani kohal.